

Temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom ((NN 94/13), Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14, 121/15 i 132/15.), Pravilnika o katalogu otpada (NN 90/15), Pravilnika o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15) te ostalih propisa koji iz njih proizlaze Upravno vijeće KBC-a Zagreb na 11. sjednici odžanoj 24. srpnja 2017. godine donosi:

PRAVILNIK O GOSPODARENJU OTPADOM

KLINIČKOG BOLNIČKOG CENTRA ZAGREB

OPĆE ODREDBE

članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se načini i postupci gospodarenja medicinskim i nemedicinskim otpadom koji nastaje u Kliničkom bolničkom centru Zagreb (u dalnjem tekstu KBC Zagreb).

Postupanje s otpadom uključuje razvrstavanje svih vrsta otpada na mjestu nastanka, odlaganje otpada u odgovarajuću označenu primarnu ambalažu u nečistim prostorima ili primarnim skladištima otpada, transport od mesta nastanka do sekundarnog (vanjskog) skladišta otpada, odlaganje u odgovarajuće spremnike na sekundarnom skladištu otpada do predaje ovlaštenim skupljačima otpada zajedno s propisanom pratećom dokumentacijom o otpadu.

članak 2.

Gospodarenje otpadom mora se provoditi sukladno važećim propisima, ne smije dovoditi u opasnost ljudsko zdravlje te mora biti u skladu s očuvanjem zdravog i sigurnog okoliša.

članak 3.

Pravilnik se odnosi na gospodarenje otpadom na svim lokacijama KBC-a Zagreb - Rebro, Petra, Šalata, Jordanovac, Božidarevićeva i Gundulićeva.

članak 4.

Odredbe ovog Pravilnika ne odnose se na:

- a) postupanje s radioaktivnim medicinskim otpadom, čije je gospodarenje uređeno posebnim propisima,
- b) postupke sterilizacije uzgojenih mikroorganizama, tkiva i opreme iz djelatnosti procesa mikrobioloških i sličnih laboratorijskih koji se obavljaju sukladno pravilima medicinske struke.

VRSTE OTPADA

članak 5.

Otpad koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite može se podijeliti prema svojstvima u sljedeće grupe :

- 1) medicinski opasni otpad,
- 2) medicinski neopasni otpad,
- 3) nemedicinski opasni otpad i posebne vrste otpada čija svojstva se mogu iskoristiti,
- 4) nemedicinski neopasni otpad i posebne vrste otpada čija svojstva se mogu iskoristiti.

članak 6.

U popisu iz Kataloga otpada nabrojeni su ključni brojevi (KB) za svaku vrstu otpada te određuju naziv otpada, djelatnost i proces iz kojih je ta vrsta otpada nastala. Navedena je i oznaka zapisa koja označava karakteristična opasna svojstva otpada.

Zvjezdica na kraju ključnog broja (KB*) u Popisu otpada oznaka je za opasni otpad.

članak 7.

Medicinski otpad koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite može biti:

1. Opasni medicinski otpad

1.1. *Zarazni (infektivni) otpad:* otpad koji sadrži patogene biološke agense koji zbog svojeg tipa, koncentracije ili broja mogu izazvati bolest u ljudi koji su im izloženi a nastao je u djelatnosti pružanja usluga zdravstvene zaštite i njegi ljudi, te sličan potencijalno zarazni otpad kao što su dijelovi opreme, materijal i pribor uporabljen pri kirurškim zahvatima, previjanju rana i obdukcijama, otpad iz odjela za izolaciju bolesnika, otpad iz odjela za dijalizu, sistemi za infuziju, rukavice i drugi pribor za jednokratnu uporabu, kulture i pribor iz mikrobiološkog laboratoriјa, otpad koji je došao u dodir s pokusnim životinjama kojima je inokuliran zarazni materijal, te potencijalno zarazni otpad nastao pružanjem različitih usluga kod kojih se dolazi u dodir s krvlj u i/ili izlučevinama ljudi i/ili životinja, uključujući i spremnike za prihvatanje zaraznog otpada.

1.2. *Oštri predmeti:* sav medicinski otpad s oštricama ili šiljatim završecima kao korištene zaražene i/ili potencijalno zaražene igle, lancete, štrcaljke, skalpeli i tome slični oštri predmeti koji su bili u kontaktu s bolesnikom i/ili potencijalno zaraznim materijalom a koji mogu izazvati ubod ili posjekotinu.

1.3. *Citostatski i citotoksični otpad:* otpad koji nastaje zbog primjene, proizvodnje i pripravljanja farmaceutskih tvari s citotoksičnim i citostatskim efektom, uključuje primarnu ambalažu i sav pribor korišten za pripremu i primjenu takvih tvari.

1.4. Kemijski otpad: otpad koji sadržava toksične ili opasne kemikalije kao što su laboratorijski reagensi, razvijači filma, dezinficijensi koji nisu uporabljivi ili kojima je istekao rok valjanosti, otapala, otpad s visokim sadržajem teških metala i slično odnosno odbačene krute, tekuće ili plinovite kemikalije za uporabu pri medicinskim, dijagnostičkim ili eksperimentalnim postupcima, čišćenju i dezinfekciji a koja imaju toksična, korozivna, lako zapaljiva, reaktivna i genotoksična svojstva.

1.5. Ambalaža onečišćena opasnim kemikalijama ili s ostacima opasnih kemikalija: može biti staklena, plastična i metalna a označena je oznakama/ piktogramima opasnosti.

1.5. Posude pod pritiskom: bočice koje sadrže inertne plinove pod pritiskom pomiješane s djelatnim tvarima (antibiotik, dezinficijens, insekticid itd.) koje se apliciraju u obliku aerosola, a pri izlaganju višim temperaturama mogu eksplodirati.

1.6. Amalgamski otpad: iz stomatološke zaštite

1.7. Radioaktivni otpad: podliježe posebnim propisima.

2. Neopasni medicinski otpad

2.1. Nezarazni (neinfektivni) medicinski otpad: otpad čije sakupljanje i odlaganje nije podvrgnuto specijalnim zahtjevima radi prevencije infekcije kao što je rublje, zavoji od gipsa, jednokratna posteljina, odjeća za jednokratnu primjenu i dr.

2.2. Patološki otpad: dijelovi ljudskog tijela - amputati, tkiva i organi odstranjeni tijekom kirurških zahvata, tkiva uzeta u dijagnostičke svrhe, placente i fetusi te drugi anatomska otpad definiran od strane stručnog osoblja u zdravstvu kao patološki otpad, te koji zbog etičkih razloga zahtijeva posebne uvjete gospodarenja kad potječe iz humane medicine.

2.3. Farmaceutski otpad: farmaceutski proizvodi, lijekovi i tvari uključujući i njihovu primarnu ambalažu, koji su postali neuporabljivi ili su bili proliveni, rasipani, pripremljeni a neuporabljeni, ili im je istekao rok uporabe ili se ne mogu koristiti zbog drugih razloga.

2.4. Kemijski neopasni otpad: kemikalije koje nemaju svojstva opasnih kemikalija.

članak 8.

3. Opasni nemedicinski otpad i posebne vrste opasnog nemedicinskog otpada čija svojstva se mogu iskoristiti:

3.1. Otpadni filteri onečišćeni opasnim tvarima: filteri iz digestora, uljni filteri

3.2. Prazne kazete tonera i tinti: iz različitih uređaja za printanje

3.3. Otpadno mazivo ulje: ulje koje nastaje od podmazivanja motora i vakuum pumpi

3.4. Električni i elektronički otpad: razne vrste električnih uređaja i alata, medicinski uređaji i oprema (osim implantiranih i inficiranih), informatička oprema, CD diskovi

- 3.5. *Fluorescentne cijevi*: rasvjetne cijevi raznih dužina, štedne žarulje
4. Neopasni nemedicinski otpad i posebne vrste neopasnog nemedicinskog otpada čija svojstva se mogu iskoristiti:
- 4.1. *Komunalni otpad*: sličan je otpadu iz kućanstva i inertan je pa ne predstavlja rizik za zdravље i okoliš
- 4.2. *Glomazni otpad*: stari namještaj i neopasni predmeti koji se više ne mogu ili ne žele koristiti
- 4.3. *Otpadni filteri*: klimatizacijski filteri, komorni i HEPA
- 4.4. *Otpadni karton i papir*: prazna kartonska ambalaža, otpadni papir koji nastaje u uredima, u arhivu
- 4.5. *Staklena ambalaža*: prazne staklene boce od infuzije i lijekova i obojana staklena ambalaža (boce, staklenke)
- 4.6. *Ambalaža od plastike*: prazne boce, kanistri i bačve koje nisu onečišćene ili ne sadrže opasne tvari te iz tog razloga nisu označene znakovima (piktogramima) toksičnosti i eksplozivnosti, te vreće, folije, stiropor i sl.
- 4.7. *Ambalaža od drveta*: kašete iz kuhinje
- 4.8. *Biootpadi iz kuhinje*: biorazgradivi otpad koji nastaje pri pripremi obroka
- 4.9. *Biootpadi iz parkova*: pokošena trava i porezano grmlje i drveće
- 4.10. *Građevinski otpad*: miješani građevinski otpad od rušenja objekata.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM

članak 9.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom KBC Zagreb kao veliki proizvođač otpada dužan je izraditi Plan gospodarenja otpadom za svaku lokaciju na kojoj se godišnje proizvede više od 200 kg opasnog otpada ukupno.

Plan gospodarenja otpadom izrađuje se za vrijeme od pet godina.

članak 10.

KBC Zagreb kao ustanova s više od 50 zaposlenika treba imenovati povjerenika za otpad i zamjenika povjerenika.

Povjerenik je dužan nadzirati provedbu propisa o gospodarenju otpadom, utvrđivati nedostatke i obavještavati ravnatelja o utvrđenim nedostatcima, organizirati provedbu propisa o otpadu na odgovarajući način, savjetovati u svim pitanjima gospodarenja otpadom koja se tiču KBC-a Zagreb.

članak 11.

KBC Zagreb kao veliki proizvođač medicinskog otpada treba imati imenovanu odgovornu osobu za odvojeno sakupljanje i privremeno skladištenje medicinskog otpada na mjestu nastanka, za obuku pomoćnog i drugog osoblja povezanog s razdvajanjem i odvojenim sakupljanjem otpada, označavanjem spremnika, prevozom i privremenim skladištenjem i vođenjem potrebnih evidencija temeljem važećih propisa.

POSTUPANJE S OTPADOM

članak 12.

Proizvođač otpada dužan je na mjestu nastanka osigurati gospodarenje otpadom, sukladno važećem zakonu o otpadu i iz njega proizašlim propisima, što podrazumijeva razvrstavanje otpada na mjestu nastanka, odvojeno sakupljanje, odlaganje u odgovarajuće spremnike i privremeno skladištenje do predaje ovlaštenoj osobi koja ima važeću dozvolu za gospodarenje otpadom, te vođenje evidencije i izještavanje nadležnih institucija.

članak 13.

Otpad se razvrstava i sakuplja na mjestu nastanka u ambalažu ili spremnike prilagođene njegovim svojstvima, količini i načinu skladištenja, prijevoza i obrađivanja.

članak 14.

Prostor skladišta opasnog medicinskog otpada mora biti:

- nepropusne i otporne podne površine,
- opremljen vodom i kanalizacijom,
- lako dostupan osoblju za odlaganje otpada,
- dostupan vozilima za preuzimanje otpada,
- nedostupan životinjama, kukcima i pticama,
- dobro osvijetljen i ventiliran,
- zaključan zbog onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama.

članak 15.

Ambalaža i spremnici za opasni medicinski otpad, kao što su plastične vreće, posude, kanistri, bačve i kontejneri, moraju biti izrađeni na način:

- da svojim karakteristikama (boja, oblik, veličina) omogućavaju i olakšavaju razvrstavanje na mjestu nastanka. Po boji se razlikuju: crvena boja za zarazni otpad, crvena s crnim pojasom za patološki, žuta boja za kemijski otpad, zelena za farmaceutski, plava za otpadni papir i karton, tamno plava za nezarazni medicinski otpad, a crna za komunalni otpad,
- da budu nepropusni za tekućine, da onemoguće ispadanje ili istjecanje sadržaja,
- da onemoguće neovlašteno otvaranje posuda i kontejnera pri dalnjem postupanju,
- da ne onečišćuju okoliš pri obrađivanju,
- da posude za oštре predmete budu neprobojne za sadržaj pri normalnim uvjetima postupanja i onemoguće ispadanje sadržaja ili ozljedivanje i prijenos infekcija na osobe koje postupaju s otpadom (poklopac na navoj),
- da spremnici za odlaganje otpada budu označeni natpisom »opasni medicinski otpad« s naznakom o vrsti otpada,
- da se omogući pranje i dezinfekcija spremnika koji se koriste višekratno.

članak 16.

Opasni medicinski otpad mora se odlagati na mjestu nastanka u nečistom prostoru ili u primarnom skladištu otpada do transporta u sekundarno skladište otpada odnosno do predaje ovlaštenoj osobi.

članak 17.

U primarna skladišta otpada odnosno u prostorije za nečisto na kliničkim odjelima i zavodima moraju biti postavljene kante s poklopциma ili držači za vreće s poklopциma, kao i na drugim za to predviđenim mjestima gdje se odlažu razne vrste otpada (medicinski i/ili nemedicinski).

Svaka kanta/spremnik mora biti označena ključnim brojem otpada i nazivom otpada.

članak 18.

Sve vrste otpada, odgovarajuće pripremljene i propisno označene vreće i posude, na mjestu nastanka sakuplja i prevozi zaduženo osoblje (pomoćno osoblje ustanove i/ili djelatnici servisa za čišćenje) do mjesta sekundarnog skladištenja otpada.

Kolica za transport moraju spriječiti ispadanje otpada, prolijevanje i slično, te moraju biti od materijala koji su lako perivi. Prije povratka na bolničke odjele i druga radilišta transportna kolica moraju biti očišćena i dezinficirana.

Putevi sakupljanja i prevoženja otpada moraju biti određeni te odvojeni od puteva kojima se odvijaju druge aktivnosti (bolesnici, čisto rublje, sterilni materijal, hrana itd.) ili prostorno ili vremenski.

članak 19.

Osobe koje postupaju s otpadom moraju biti educirane za postupanje s medicinskim i nemedicinskim otpadom.

Osobe koje postupaju s otpadom moraju biti opremljene radno-zaštitnom odjećom i obućom i moraju se pridržavati osnovnih mjera sigurnosti.

EVIDENCIJA OTPADA

članak 20.

Dokumentaciju o otpadu vode za to zadužene osobe po lokacijama ili mjestima nastanka otpada sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom a sastoji se od sljedećih dokumenata:

- očeviđnik o vrsti, količini i mjestu nastanka otpada,
- prateći listovi za svaki odvoz otpada,
- deklaracije o fizikalnim i kemijskim svojstvima opasnog otpada.

članak 21.

Registrar onečišćavanja okoliša s podacima za prethodnu godinu o vrsti, količini i mjestu nastanka otpada kao i o načinu zbrinjavanja, te podaci o ovlaštenim osobama koje su otpad preuzele i zbrinule, dostavljaju se gradskom uredu za zaštitu okoliša do 31. ožujka tekuće godine.

SKLADIŠTENJE I ZBRINJAVANJE OTPADA

članak 22.

Proizvođač otpada dužan je proizvedeni otpad predati na zbrinjavanje (sakupljanje, prijevoz, obradu, oporabu ili drugi način zbrinjavanja) samo osobi ovlaštenoj od ministarstva ili gradskog (županijskog) ureda za poslove zaštite okoliša za gospodarenje tom vrstom otpada.

Proizvođač medicinskog otpada ima pravo obradu, oporabu i/ili zbrinjavanje vlastitog medicinskog otpada obavljati i samostalno, ukoliko raspolaže odgovarajućom opremom i ako pribavi/posjeduje dozvolu za gospodarenje medicinskim otpadom.

Članak 23.

Otpad se razvrstava na mjestu nastanka, sakuplja u odgovarajućim vrećama ili posudama te se transportira u sekundarno skladište otpada i odlaže u spremnike označene za odlaganje te vrste otpada. Otpad se skladišti do predaje ovlaštenoj osobi a najduže godinu dana, osim zaraznog otpada.

Opasan kemijski ili sličan otpad odlaže se u primarnim skladištima opasnog otpada na mjestu nastanka odakle se direktno predaje ovlaštenoj osobi.

članak 24.

Ovlaštena osoba s kojom je sklopljen ugovor o zbrinjavanju otpada preuzima prikupljeni otpad zajedno s propisanom dokumentacijom. Prema dogovorenoj dinamici vozač ovlaštene osobe, nakon vizualnog pregleda i vaganja otpada, odvozi otpad na mjesto odobreno za odlaganje/obradu otpada.

Ovlaštena osoba dužna je nakon preuzimanja otpada dostaviti ovjerenu kopiju pratećeg lista.

članak 25.

Dokumentacija o otpadu mora se čuvati pet godina na lokaciji nastanka otpada i dati na uvid inspekciji u nadzoru.

članak 26.

Svaka vreća ili posuda kao primarna ambalaža za odlaganje otpada mora biti označena nazivom vrste otpada i ključnim brojem (KB) otpada, nazivom ili šifrom klinike / radilišta te datumom.

Svaka kanta, kontejner ili drugi spremnik za odlaganje otpada moraju biti označeni nazivom vrste otpada i ključnim brojem otpada.

članak 27.

Zarazni otpad skuplja se u crvenim do 2/3 napunjениm i zavezanim vrećama. Tekući zarazni otpad skuplja se u plastičnim posudama (do 2/3) s poklopциma za tu namjenu ili u kanistrima s čepovima na navoj.

Oštri otpad odlaže se u čvrste plastične posude (do 2/3) s poklopcem za tu namjenu. Pažljivo zatvorene i označene posude s oštrim otpadom stavljuju se u crvene vreće za zarazni otpad koje se zavezane i označene odlažu u propisno označene kontejnere.

članak 28.

Ukoliko se zarazni otpad ne predaje ovlaštenoj osobi svaki dan skladištenje na mjestu nastanka smije trajati najdulje 15 dana ako je temperatura do +8 °C, te najdulje 8 dana ako je temperatura od +8 do +15°C.

Zarazni otpad ne smije se skladištitи na temperaturi iznad 15°C.

Ovlaštena osoba dužna je zarazni otpad odvoziti u vozilima - hladnjačama.

članak 29.

Krv koja preostane nakon laboratorijske pretrage zbrinjava se kao zarazni otpad skupa s vakutanerima.

Krv i krvni derivati koji su zbog dijagnostičke pretrage pomiješani s kemikalijama, zbrinjavaju se kao kemijski otpad.

članak 30.

Patološki otpad sakuplja se i skladišti u ledenici do predaje na daljnje zbrinjavanje. Iz etičkih razloga zbrinjava se spaljivanjem u krematoriju ili zakapanjem na grobiju.

članak 31.

Kemijski i sličan opasni medicinski otpad prikuplja se u odgovarajuće spremnike i skladišti na mjestu nastanka u primarnom skladištu opasnog otpada do predaje ovlaštenoj osobi.

članak 32.

Citotoksični i citostatski otpad skuplja se u žutim vrećama (napunjene do 2/3) koje se zavezane i označene odlažu u pripadajuće plastične kutije – spremnike za citostatski otpad. Zatvorene i označene kutije s vrećama odlažu se na označenom mjestu u sekundarnom skladištu opasnog medicinskog otpada.

članak 33.

Farmaceutski otpad dostavlja se u centralnu ljekarnu na Rebru i sakuplja u primarnom skladištu centralne ljekarne do predaje ovlaštenoj osobi.

članak 34.

Sve ostale vrste otpada odlažu se u propisno označenim spremnicima na za njih predviđenim i označenim mjestima u skladištima otpada do predaje ovlaštenoj osobi na daljnje zbrinjavanje.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

članak 35.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na isti način kao i Pravilnik.

članak 36.

Ovaj Pravilnik objavljuje se na oglasnoj ploči KBC Zagreb i stupa na snagu osmog dana po objavljenju.

Klasa: 2.1.1.-17/10-1

Broj: 01/006

Zagreb, 24. srpnja 2017.

**KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR ZAGREB
Z A G R E B – Kišpatičeva 12**

Klasa: 2.1.1.-17/10-1

Broj: 01/006

Zagreb, 2. kolovoza 2017.

Ovaj Pravilnik o gospodarenju otpadom Kliničkog bolničkog centra Zagreb objavljen je na oglasnoj ploči Kliničkog bolničkog centra Zagreb dana 24. srpnja 2017. godine te je stupio na snagu dana 2. kolovoza 2017. godine.

